

Regionale groei België in 2016-2020

Vlaanderen behoudt groeivoorsprong op korte,
maar mogelijk niet op langere termijn

Johan Van Gompel

10 juni 2016

Senior Economist KBC Groep

Vooruitzichten reële bbp-groei

KBC versus ander voorspellers

2016	België	Eurozone	Duitsland
IMF (april)	1,2	1,5	1,5
Europese Commissie (mei)	1,2	1,6	1,6
OESO (juni)	1,2	1,6	1,6
Federaal Planbureau (februari)	1,2	-	-
NBB (juni)	1,3	1,6	-
Bloomberg Consensus (juni)	1,3	1,5	1,6
KBC (juni)	1,4	1,6	1,7

2017	België	Eurozone	Duitsland
IMF (april)	1,4	1,6	1,6
Europese Commissie (mei)	1,6	1,8	1,6
OESO (juni)	1,5	1,7	1,7
NBB (juni)	1,5	1,7	-
Bloomberg Consensus (juni)	1,6	1,6	1,6
KBC (juni)	1,5	1,7	1,8

Waarover we het zullen hebben

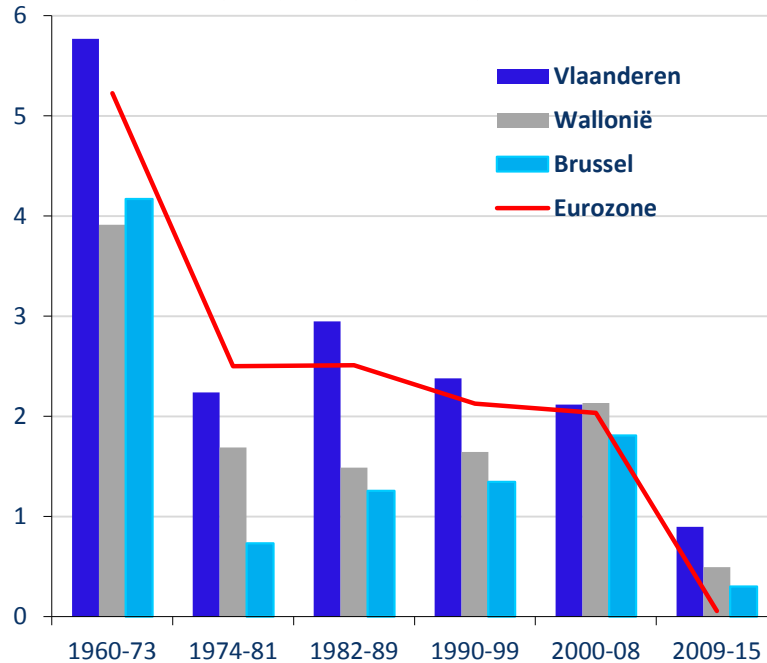
- 1 Regionale conjunctuur 2008-2016
- 2 Opleving van de regionale arbeidsmarkten
- 3 Regionaal groeiperspectief op de middellange termijn

Regionale groei 1960-2018

Opnieuw Vlaamse groeivoorsprong tijdens en na de financiële crisis

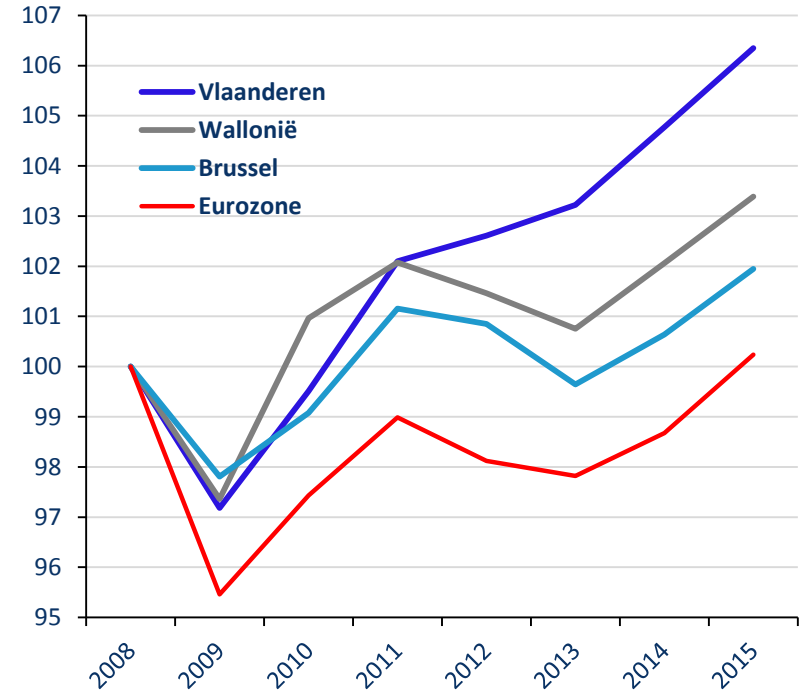
Reële groei bruto regionaal product

(in % per jaar, periodegemiddelden)

Reëel bruto regionaal product

(2008 = 100)

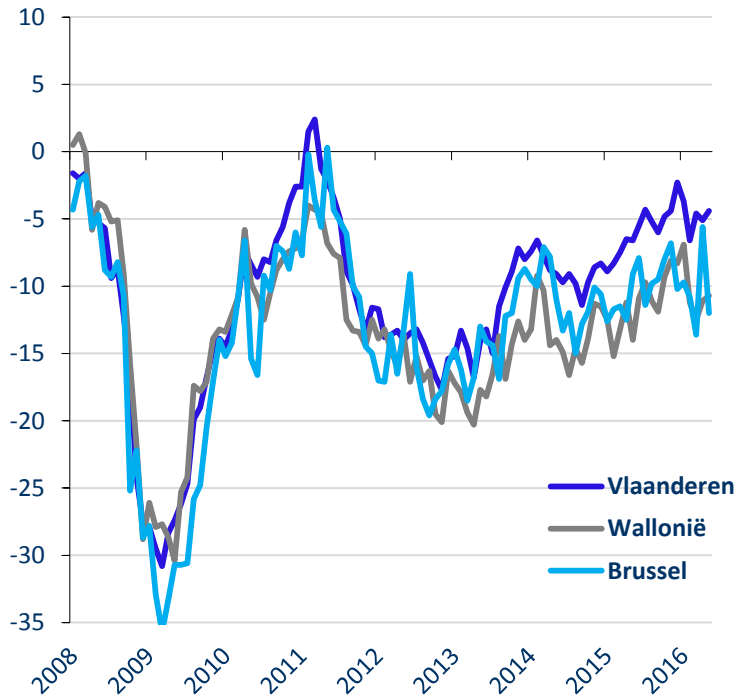

Bron: NBB (INR); 2015: raming KBC

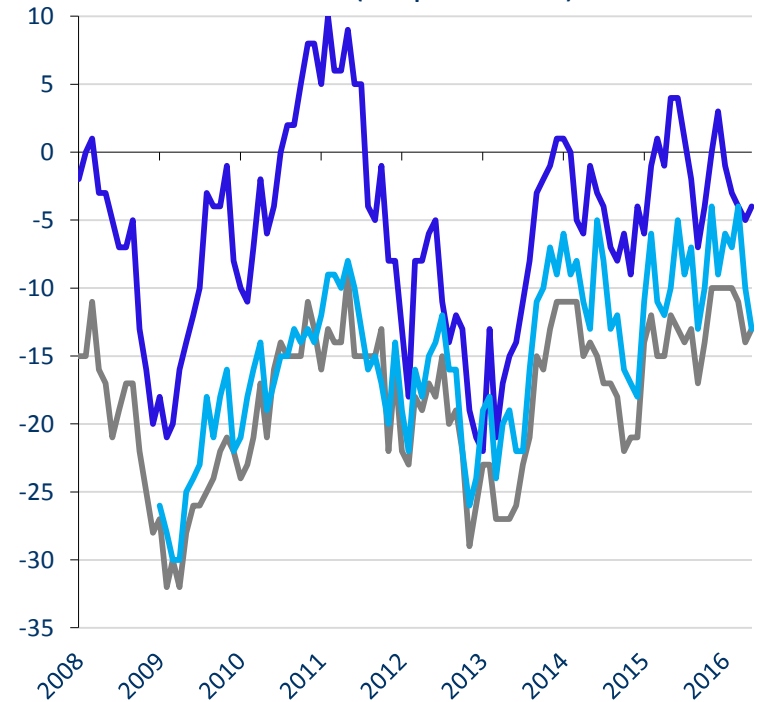
Regionale conjunctuur

Opnieuw (licht) beter vertrouwensklimaat in Vlaanderen en Wallonië

Producentenvertrouwen
(indicator NBB)

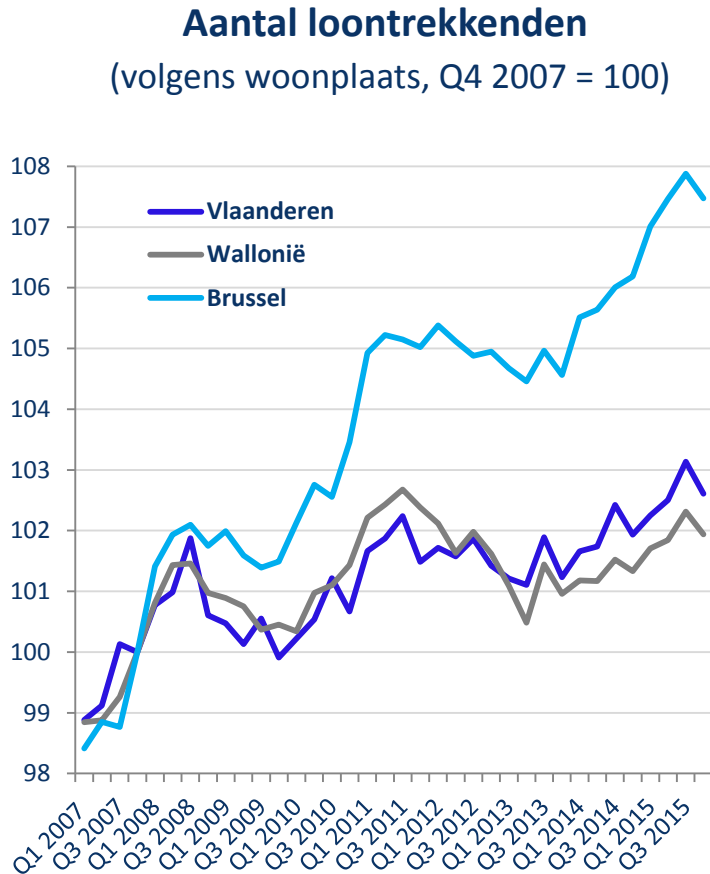
Consumentenvertrouwen
(enquête NBB)

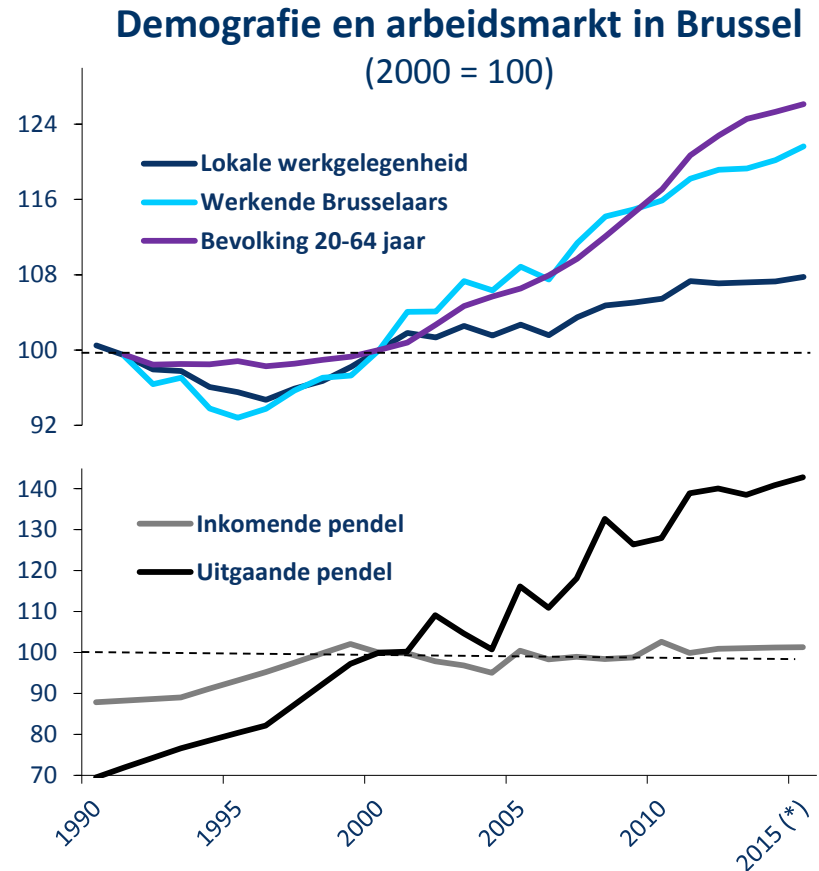
Bron: NBB

Regionale arbeidsmarkten

Opvallende toename van het aantal werkende Brusselaars...

Bron: RSZ

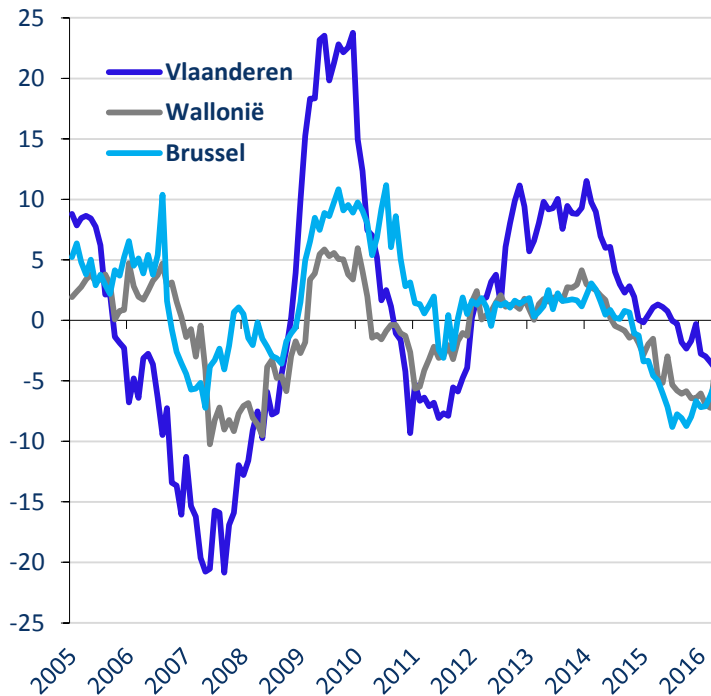
Bron: Eurostat; (*) Raming Federaal Planbureau

Regionale arbeidsmarkten

...uit zich ook in een sterke afname van de Brusselse werkloosheid

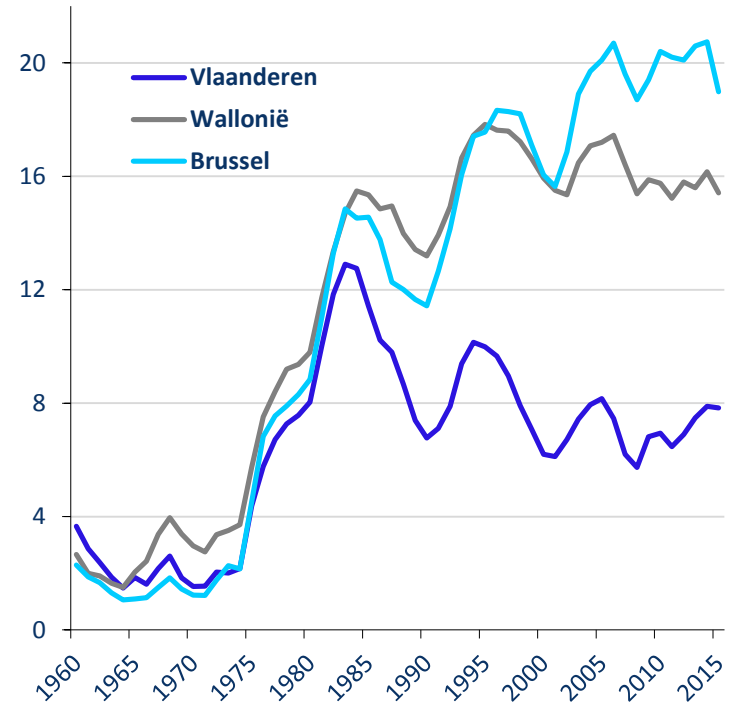
Aantal werklozen

(jaarwijziging niet-werkende werkzoekenden, in %)

Werkloosheidsgraad

(in % beroepsbevolking)

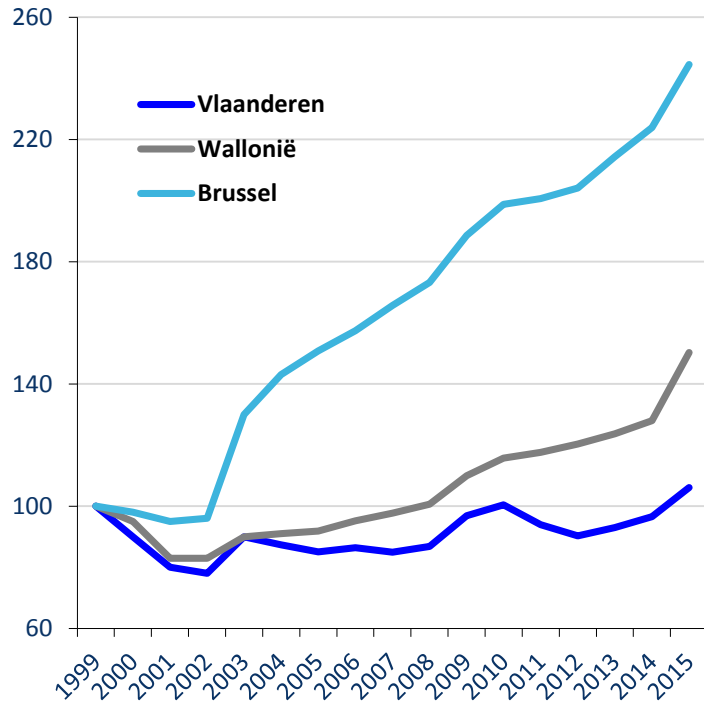

Regionale arbeidsmarkten

...maar tegelijk ook sterke toename van het aantal leefloners

Aantal begunstigen van het leefloon

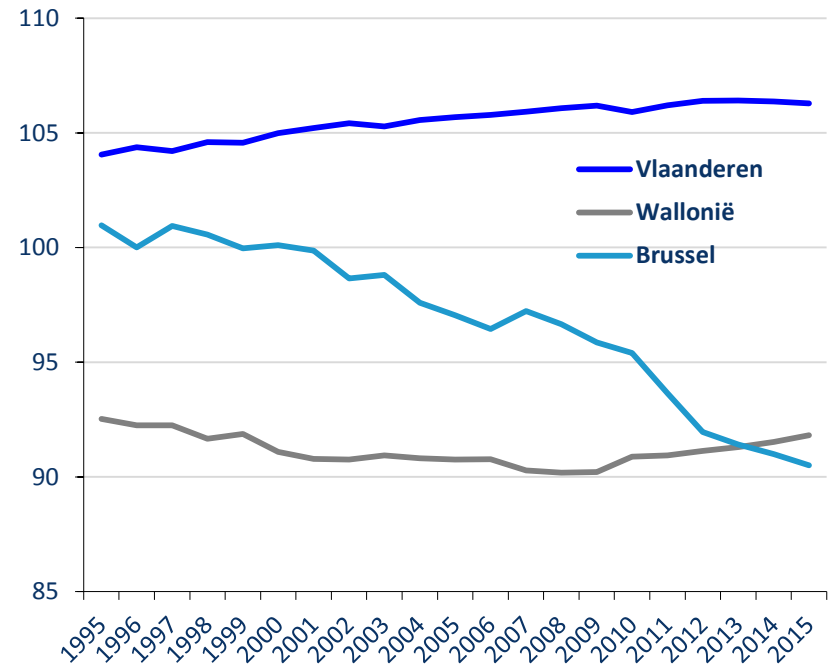
(jaargemiddelden, 1999 = 100)

Bron: POD Maatschappelijke Integratie

Beschikbaar inkomen per inwoner

(België = 100)

Bron: Federaal Planbureau (2014-2015 raming)

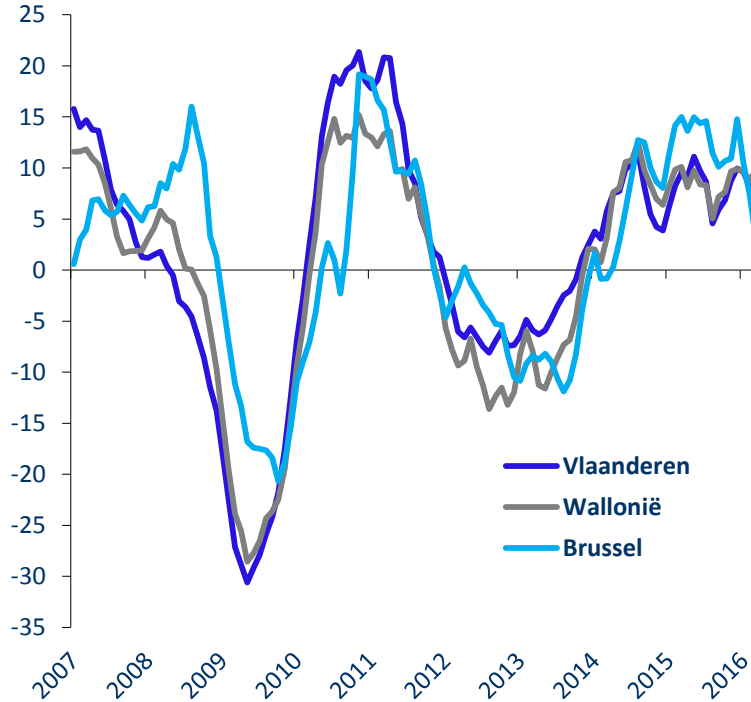

Regionale arbeidsmarkten

Voorlopende indicatoren blijven op redelijk gunstig niveau

Uitzendactiviteit

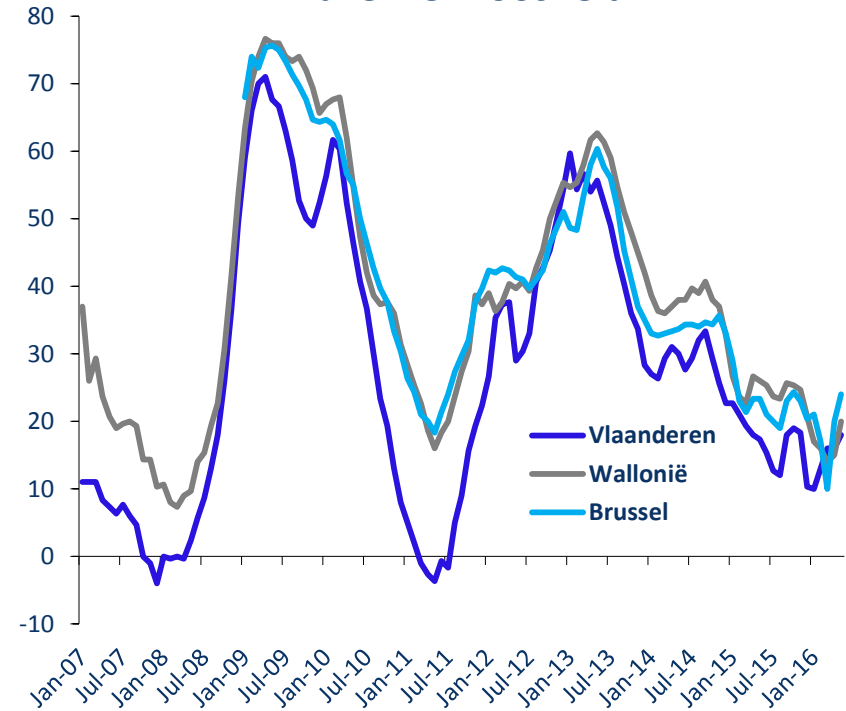
(gepresteerde uren, jaarwijziging in %)

Bron: Federgon

Vooruitzichten van consumenten

inzake werkloosheid +12m

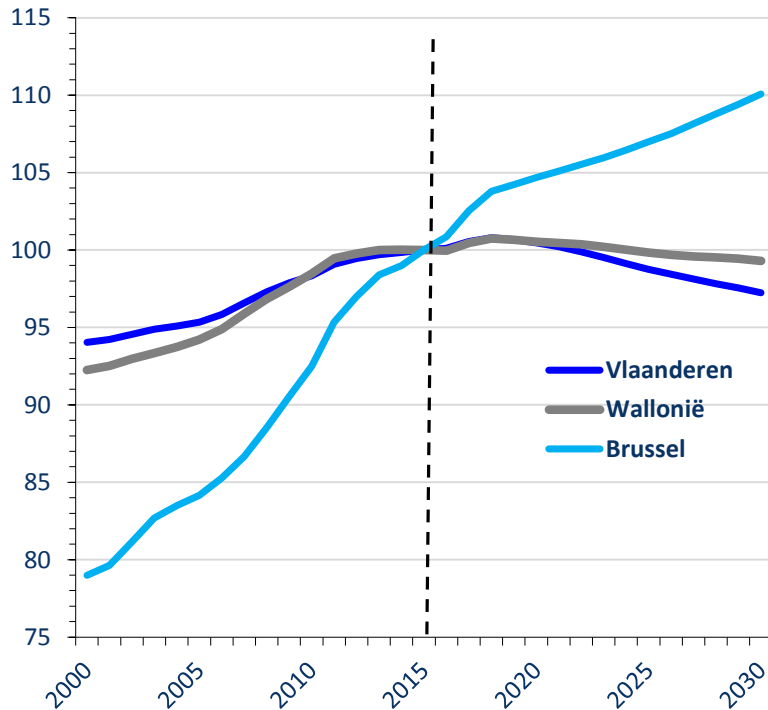

Bron: NBB

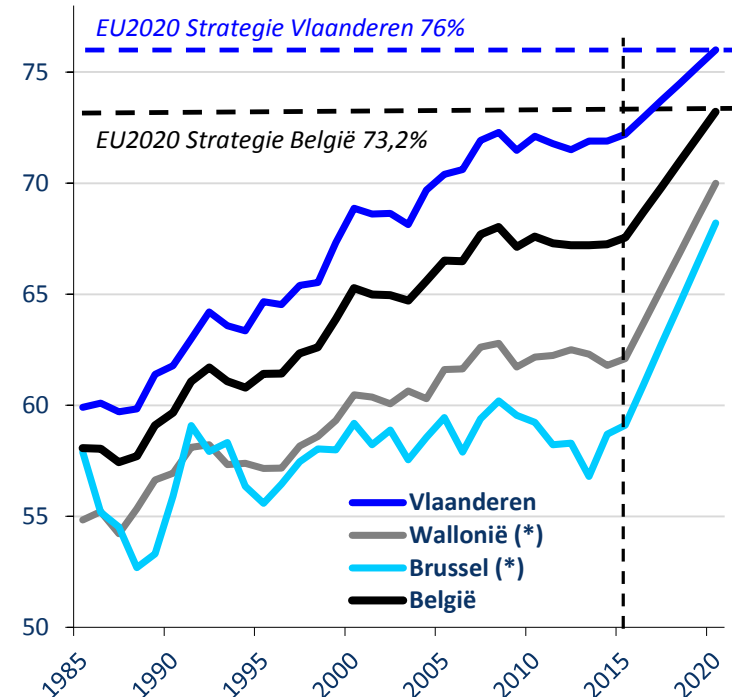
Regionaal groeiperspectief 2016-2020

Krimp bevolking op actieve leeftijd in Wallonië en vooral Vlaanderen

Bevolking op beroepsactieve leeftijd
(20-64-jarigen, 2015 = 100)

Werkzaamheidsgraad
(werkenden in % bevolking 20-64 jaar)

(*) Wallonië en Brussel hebben geen eigen EU2020 doelstelling. De assumptie van een werkzaamheidsgraad van 70% (Wallonië) en 68,2% (Brussel) is consistent met de EU2020 doelstellingen voor Vlaanderen (76%) en België (73,2%)

Regionaal groeiperspectief 2016-2020

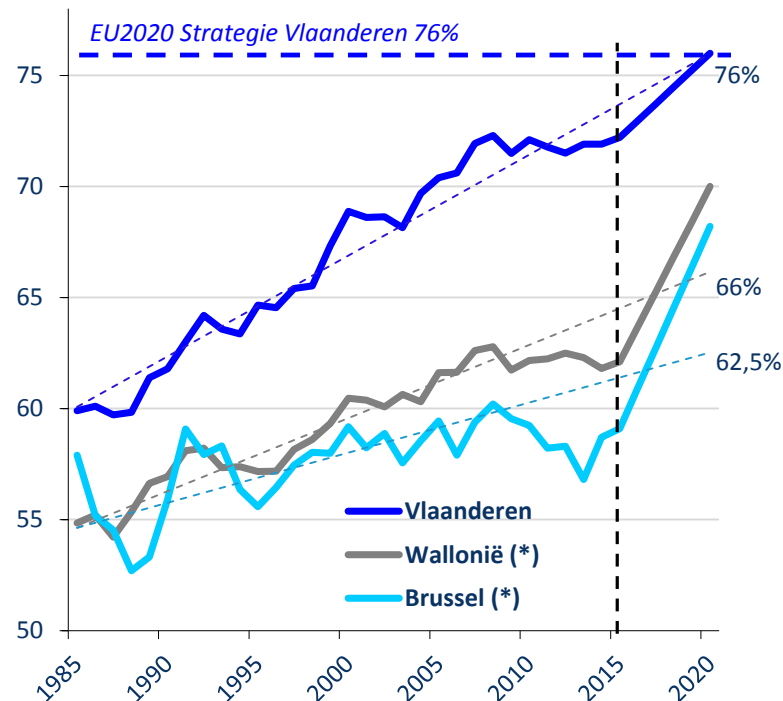
Hogere potentiële werkgelegenheids groei in Wallonië en Brussel

Scenario's inzake werkzaamheidsgraad en aantal werkenden

	Scenario EU2020 2016-20	Scenario KBC (*) 2016-20
Vlaanderen		
Werkzaamheidsgraad 20-64 (einde periode)	76.0	76.0
Wijziging werkenden per jaar (in '000)	31.6	31.6
Wijziging werkenden per jaar (in %)	1.1	1.1
Wallonië		
Werkzaamheidsgraad 20-64 (einde periode)	70.0	66.0
Wijziging werkenden per jaar (in '000)	35.0	18.0
Wijziging werkenden per jaar (in %)	2.5	1.3
Brussel		
Werkzaamheidsgraad 20-64 (einde periode)	68.2	62.5
Wijziging werkenden per jaar (in '000)	17.9	9.2
Wijziging werkenden per jaar (in %)	3.9	2.1

(*) Onder de assumptie dat de regionale werkzaamheidsgraden zich ontwikkelen volgens de trendlijn, d.w.z. in 2020 76% in Vlaanderen, 66% in Wallonië en 62,5% in Brussel

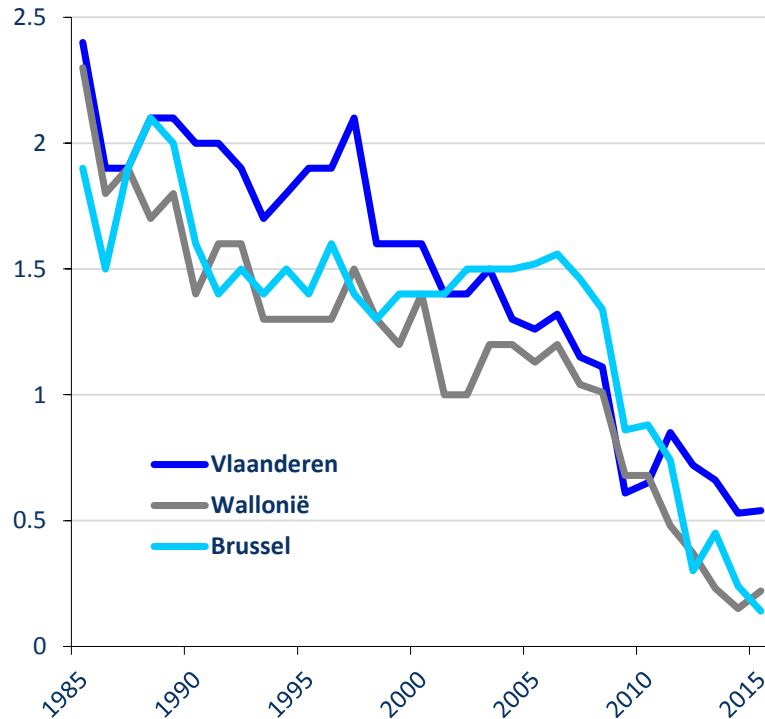
Werkzaamheidsgraad (werkenden in % bevolking 20-64 jaar)

Regionaal groeiperspectief 2016-2020

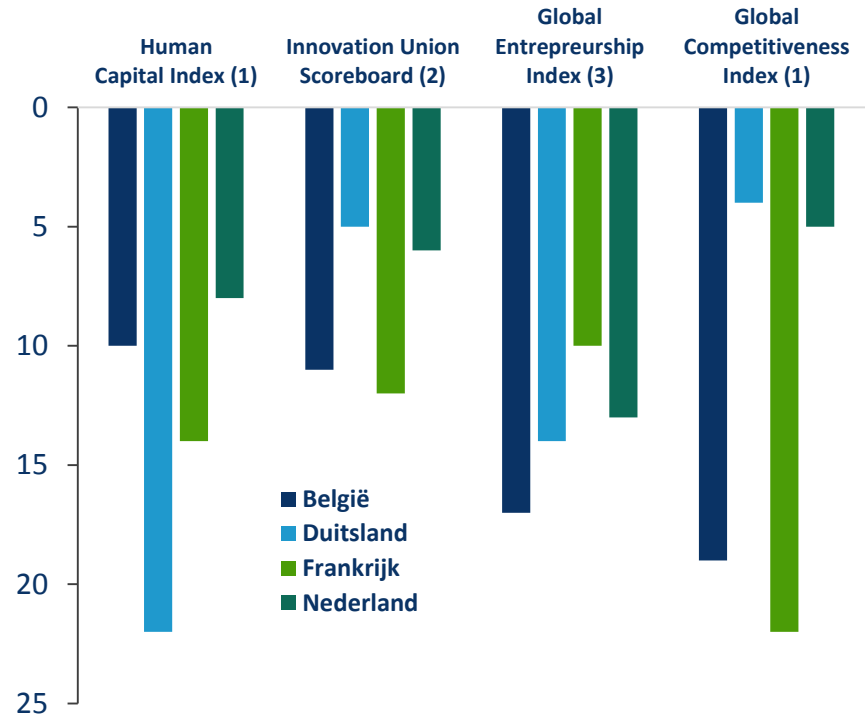
Maar trendmatige daling productiviteitsgroei

Reële groei arbeidsproductiviteit
(10-jaars voortschrijdend gemiddelde, in %)

Bron: NBB (INR)

Hefbomen van productiviteitsgroei
(plaats in de rangschikking, 2015)

Bron: (1) World Economic Forum; (2) European Commission; (3) Global Entrepreneurship and Development Institute

Regionaal groeiperspectief 2016-2020

Potentieel groeitempo in Wallonië en Brussel mogelijk iets hoger dan in Vlaanderen

	2015	2016	2009-2015 (*)	Potentiële groei 2016-2020 (*)		
				werkgelegenheids groei	productiviteits groei	
Vlaanderen	1.5	1.5	0.9	1.5	1.1	0.4
Wallonië	1.3	1.4	0.5	1.6	1.3	0.3
Brussel	1.3	1.2	0.3	1.6	1.3	0.3
België	1.4	1.4	0.7	1.5	1.2	0.3

(*) Per jaar, periodegemiddelden

Samengevat

- Nadat de regionale groeiverschillen in 2000-2008 nagenoeg waren verdwenen, is de Vlaamse economie in 2008-2015 opnieuw sneller gegroeid dan de Waalse en Brusselse
- Dankzij het conjunctuurherstel leven ook de regionale arbeidsmarkten op, met daarbij vooral een opvallende toename van het aantal werkenden Brusselaars
- Door zijn meer open economie zal Vlaanderen wellicht ook in 2016 iets meer dan de andere gewesten van de verdere Europese conjunctuurherleving profiteren
- Brussel lijdt onder de economische gevolgen van de aanslagen, die echter geleidelijk zullen uitdoven, waardoor de negatieve groei-impact voor heel 2016 allicht beperkt zal blijven
- Op langere termijn speelt de lage productiviteitsgroei de potentiële groei van de drie gewesten parten, vooral in Wallonië en Brussel
- Indien Wallonië en Brussel maximaal de vruchten plukken van arbeidsmarkthervormingen, nodig om hun werkzaamheidsgraad op te krikken, dan kan de potentiële groei op middellange termijn er niettemin iets boven de Vlaamse uitstijgen

Member of the KBC group • Société du groupe KBC • Een onderneming van de KBC-groep • Ein Unternehmen des KBC-Konzerns

www.kbceconomics.be